

1. 261; अग्निशरणमार्गमादेशय S. 5; so विचारमार्गप्रहितेन चेतसा Ku. 5. 42; R. 2. 72; U. 3. 37. -2 A course, passage, the tract passed over; वायोरिमं परिवहस्य बद्धन्ति मार्गम् S. 7. 6. -3 Reach, range; मार्गतीतायेन्द्रियाणां नमस्ते Ki. 18. 40. -4 A scar, mark (left by a wound &c.); भोगिविष्टन-मार्गेषु R. 4. 48; ते पुत्रयोर्नैर्ऋतशस्त्रमार्गानाद्रानिवाङ्गे सदयं स्पृशन्त्यौ 14. 4. -5 The path or course of a planet. -6 Search, inquiry, investigation. -7 A canal, channel, passage. -8 A means, way. -9 The right way or course, proper course; सुमार्ग, अमार्ग. -10 Mode, manner, method, course; शान्ति° R. 7. 71. -11 Style, direction; इति वैदर्भ-मार्गस्य प्राणा दश गुणाः स्मृताः Kāv. 1. 42; बाचां विचित्रमार्गानाम् 1. 9. -12 Custom, usage, practice; कुल°, शास्त्र°, धर्म° &c. -13 Hunting or tracing out game. -14 A title or head in law, ground for litigation; अष्टादशसु मार्गेषु निबद्धानि पृथक् पृथक् Ms. 8. 3. -15 A high style of acting, dancing and singing; अगायतां मार्गविधानसंपदा Rām. 1. 4. 36 (com. गानं द्विविधम् । मार्गो देशी चेति । तत्र प्राकृतावलम्बि गानं देशी । संस्कृतावलम्बि तु गानं मार्गः). -16 (In dramaturgy) Hinting or indicating how anything is to happen. -17 (In geom.) A section. -18 The anus. -19 Musk. -20 The constellation called मृगशिरस्. -21 The month called मार्गशीर्ष. -22 N. of Viṣṇu (as the way to final emancipation). -गम A herd of deer; मार्गमदन्या नीथ्या नागवनं प्रयातो भर्ता Pratijña Y. 1. -Comp. -आगतः a traveller. -आख्यायिन् m. a guide. -आयातः a traveller. -आरब्ध begun on right lines; मार्गारब्धाः सर्वयत्नाः फलन्ति Pratijña Y. 1. 18. -आली a track, streak. -उपदेशकः a guide, leader. -तालः (in music) a particular kind of measure. -तोरणम् a triumphal arch erected on a road; पौरदृष्टिकृतमार्गतोरणौ R. 11. 5. -दर्शकः a guide. -द्रुमः a city or town on the road. -द्रुमः a tree growing by the wayside. -धेनुः, -धेनुकम् a measure of distance equal to 4 krośas. -पतिः the superintendent of roads; Rāj. T. -परिणायकः a guide. -पाली N. of a goddess. -बन्धनम् a barricade. -रक्षकः a road-keeper, guard. -घटी an epithet of the tutelary deity of travellers. -विनोदनम् entertainment on a journey. -शोधकः a pioneer. -संस्करणम् cleansing the road; ततः संशोधनं नित्यं मार्गसंस्करणार्थकम् Śukra. 4. 81. -स्थ a. travelling; way-faring; अनुगन्तुं सतां वर्त्म कृत्स्नं यदि न शक्यते । स्वल्पमप्यव-गन्तव्यं मार्गस्थो नावसीदति ॥ Subhāṣ. -हर्म्यम् a palace on a high road.

मार्ग a. Belonging to a deer (मृग); मार्गमायूरकौकुकुटैः (मांसचयैः) Rām. 2. 91. 70.

मार्गकः The month called मार्गशीर्ष.

मार्गण a. [मार्ग-ल्यु ल्युट् वा] Seeking, searching or looking out for. -2 Inquiring. -3 Asking, begging. -णम्, -णा 1 Begging, requesting, soliciting. -2 Seeking, looking out for, searching. -3 Investigating, inquiry, examination. -णः 1 A beggar, supplicant, mendicant. -2 An arrow; दुर्बाराः स्मरमार्गणाः K. P. 10; अभेदि तत्तादृ-

सं इं को... १५९

गनङ्गमार्गैर्यदस्य पौष्पैरपि धैर्यकञ्चुकम् N. 1. 46; Vikr. 1. 77; R. 9. 17, 65. -3 The number 'five'. -णम् 1 Investiga-tion, search; शिलोच्चये तस्य विमार्गणं नयः Ki. 14. 9. -2 Solicitation, the act of begging.

मार्गणकः A beggar, supplicant.

मार्गवः A mixed caste (born from a निषाद and आयो-गनी); निषादो मार्गवं सूते दासं नौकर्मजीविनम् Ms. 10. 34.

मार्गशिरः, मार्गशिरस् m., मार्गशीर्षः N. of the ninth month of the Hindu year (corresponding to November-December) in which the full moon is in the constella-tion मृगशिरस्; शुक्ले मार्गशिरे पक्षे Bhāg. 6. 19. 2; मासानां मार्गशीर्षोऽहम् Bg. 10. 35.

मार्गशीरी, मार्गशीर्षी The full-moon day in the month of मार्गशीर्ष.

मार्गिकः 1 A traveller. -2 A hunter.

मार्गित p. p. 1 Sought, searched, inquired after. -2 Hunted after, desired, solicited.

मार्गिन् m. 1 A pioneer. -2 A guide, leader. -3 One who guards the way; Rām. 2. 80. 2.

मार्ग्य a. 1 To be sought or searched for. -2 To be wiped away, removed.

मार्ज् 10 U. (मार्जयति-ते) 1 To purify, cleanse, wipe; of. मृज्. -2 To sound.

मार्जः [मृज्-मार्ज् वा घञ्] 1 Cleansing, purifying, scouring. -2 A washerman. -3 An epithet of Viṣṇu. -4 Smoothness, unctuousness.

मार्जक a. (-जिका f.) [मृज्-शुक्ल] Cleansing, purify-ing, scouring.

मार्जन a. (-नी f.) [मृज्-ल्यु ल्युट् वा] Cleansing, purifying. -नम् 1 Cleansing, cleaning, purifying; Śukra. 4. 345. -2 Wiping or rubbing off. -3 Effacing, wiping away; तेन व्यतिनिरे भीमा भीमार्जनफलान्नाः Ki. 15. 42. -4 Cleansing the person by rubbing it with unguents. -5 Sprinkling the person with water by means of the hand, a blade of Kuśa grass &c. -नः The tree called Lodhra. -ना 1 Cleansing, purifying, cleaning. -2 The sound of a drum; मायूरी मद्यति मार्जना मनांसि M. 1. 21. -3 Performance with the fingers on a musical instru-ment. -नी 1 A broom, brush. -2 Purification. -3 A washerwoman.

मार्जारः (लः) [मृज्-आरच् वा रस्य लः] A cat; कपाले मार्जारः पय इति कराल्लिङ्गि शशिनः K. P. 10. -2 A pole-cat. -3 N. of some plants. -Comp. -कण्ठः a peacock. -करणम् a kind of coitus or mode of sexual enjoyment. -कर्णिका, -कर्णी N. of Chāmunda. -न्यायः a kind of doctrine held by a Vaiṣṇava sect. -लिङ्गिन् having the nature of a cat; ये च बकत्रितिनो विप्रा ये च मार्जारलिङ्गिनः । ते पतन्त्यन्धतामिले Ms. 4. 197.